

Informatiebulletin Achter de Waag - een plek met identiteit

Van steen naar groen

Achter De Waag is een bekend plein in onze binnenstad. Met een goed gekozen naam, het waagegebouw scheidt het van de Markt. De Markt is het bruisende centrum van de Goudse binnenstad met zijn gezellige terrassen, eetgelegenheden en winkels.

Rondom het mooie stadhuis biedt de Markt veel ruimte voor activiteiten zoals de kaasmarkt, de wekelijkse warenmarkt en evenementen als de schaatsbaan. Het plein bruist en er is altijd wat te doen en te zien.

Achter De Waag is een heel ander plein dan de Markt. Het is natuurlijk een stuk kleiner, maar

daardoor tussen de bebouwing ook wat intiemer van sfeer.

Het huidige plein mist een eigen uitstraling en een doel. Het mist een identiteit. Het gevolg is dat het 'van alles niets' is. Een stenen massa die uitnodigt om te parkeren en een rommeltje te worden. Het telt één groenbak met een kleine boom.

“Er zal recht gedaan moeten worden aan dit voor Nederland unieke samenstel van plein en waag. Dus wel kleinhandel (vaste boeken-, kaasmarkt bijvoorbeeld) maar geen fietsenstalling of overdadige bomenaanplant.”

Reactie inwoner op de website

Vergroenen met het Groenfonds

De raads werkgroep Groenfonds liet al snel het oog op Achter de Waag vallen om te vergroenen. De gemeente heeft een paar jaar terug een Groenfonds opgericht waarmee ze de stad groener kan maken. Plaatsen die last hebben van hittestress omdat ze veel steen op de grond en weinig groen hebben, kan de gemeente met het geld opnieuw inrichten. De gemeente haalt dan steen weg en plaatst groen ervoor in de plaats. Door bomen aan te planten of meer groenvakken of groenbakken aan te brengen. En vaak een combinatie van beide.

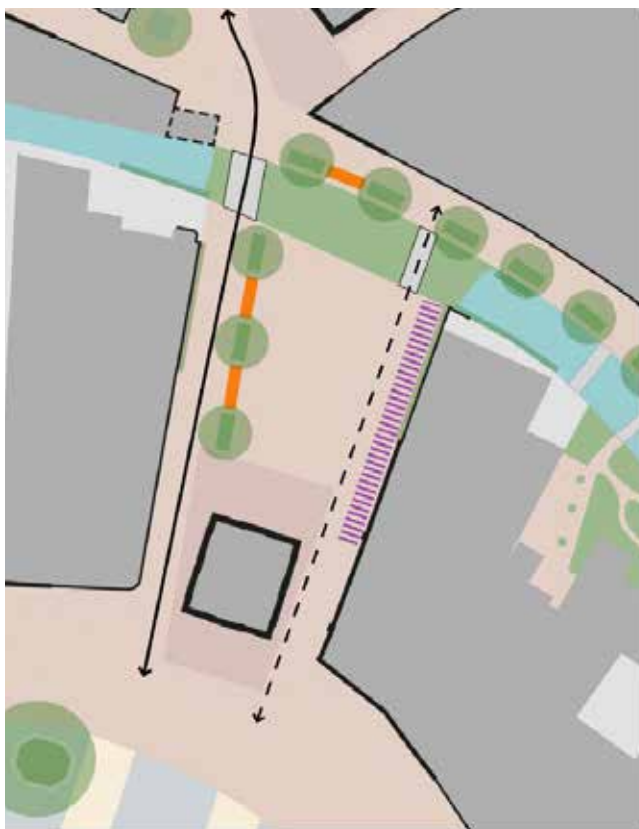

Meer groen verkoelt, zeker met bomen. Plantsoenen nemen makkelijker water op dan asfalt, tegels en klinkers. De hittestress neemt af en het plein wordt mooier en aantrekkelijker. Een project Achter de Waag geboren. Hoe een groener plein te organiseren in samenwerking met de samenleving?

Gesprekken en digitaal raadplegen

De gemeente koos voor een aanpak van gesprekken met belanghebbenden en het raadplegen van geïnteresseerden. De projectgroep sprak met partijen die actief zijn in de binnenstad en een belang hebben bij Achter de Waag. Ook aanwonenden van het plein konden meedoen aan de bijeenkomsten.

Al snel bleek dat de belanghebbenden veel wensen hadden. En dat die verder gaan dan groen alleen. Diverse gesprekspartners pleiten voor meer ruimte voor water: 'haal de overkluizing van het

Uitgangspunt in schets van de eerste stap van de visie: de vergroeningsopgave.

Zeugwater weg'. Met andere woorden: zorg ervoor dat het Zeugwater weer helemaal open komt te liggen. Met een brug kunnen mensen dan het water oversteken om bijvoorbeeld naar de Agnietenkapel te lopen.

Het werd de gemeente snel duidelijk dat met het beschikbare geld niet alles mogelijk was. Maar ook dat de wensen van de gesprekspartners wel heel mooi waren. Daarom is besloten om alle haalbare wensen in een visie te gieten. Een visie is een plan dat in delen over meerdere jaren wordt uitgevoerd. Alles wat we gaan doen, staat erin. Alleen gebeurt niet alles tegelijkertijd.

“Mooi om een goede balans te hanteren tussen water, groen en verblijfsgebied. Zou er echter zeker geen fietsenstalling maken, dat doet afbreuk aan dit gebied!”

Reactie inwoner op de website

Wat gemeente en organisaties bedachten voor het plein is gedeeld via de website www.gouda.nl/meedenkenachterdewaag. Er is een korte film gemaakt waarin de ideeën zijn uitgesproken.

Iedereen kon reageren door een peiling in te vullen en door een reactie achter te laten. Vrijwel alle 26

Vastleggen contour Zeugwater
Aanleggen regentuin op plaats overkluizing Zeugwater
Doortrekken groenstructuur Zeugstraat
Wijzigen verkeersstructuur
Introduceren bomenstructuur ten behoeve van scheiding verkeersstructuur en pleinruimte.
Definiëren terraszone
Definiëren ruimte rond de Waag
Aanvullen met straatmeubilair
Pleinruimte voor ontmoeten, verblijven en activiteit

binnengekomen reacties zijn positief. Vergroenen en meer water is een wens die Gouwenaars hebben voor Achter de Waag.

Aandachtspunten zijn er ook genoeg. Er is volop aandacht gevraagd voor (fiets)parkeren. Dit geldt voor de organisaties waarmee de gemeente sprak en het bleek uit de reacties. Het plein verdient een eigen identiteit door een duidelijke inrichting. De wens is ook om het gebruik flexibel te houden. Dus recreatie, rust maar ook gelegenheid voor een evenement. Een derde grote wens is om meer ruimte voor water te maken.

Van visie naar ontwerp

De cultuurhistorie is een belangrijk aandachtspunt. De stedenbouwkundige en gemeente zijn uitgegaan van het doortrekken van bestaande structuren. Hiermee bedoelen we het volgende: het Zeugwater heeft een kromming die nu niet te zien is omdat het water deels overdekt is. Als het water wordt vrijgemaakt, blijft de kromming en worden het geen lijnen met ergens een hoek. Zie ook de afbeelding met uitleg op de volgende pagina.

“Het is ook een mooi plein om een beeld te plaatsen. Gouda heeft weinig beelden. Een mooie moderne of klassieke Hollandse koe bijvoorbeeld, als verwijzing naar de kaas van de Waag en de koeien die hier altijd bij de veemarkt stonden.”

Reactie inwoner op de website

Onderstaande afbeelding laat zien hoe het plan past in de historie. De Markt was (en is) het centrum van de binnenstad. Daaromheen werd gebouwd. In de 17e eeuw is besloten om de bebouwing te doorbreken en daar kwam De Waag in het verlengde van het Stadhuis. De gedachte is om met die lijnen door te werken op het plein. Denk dan aan het plaatsen van bijvoorbeeld bomen, een brug, terrasranden.

De visie is net als deze nieuwsbrief gepresenteerd op de website: www.gouda.nl/achterdewaag.

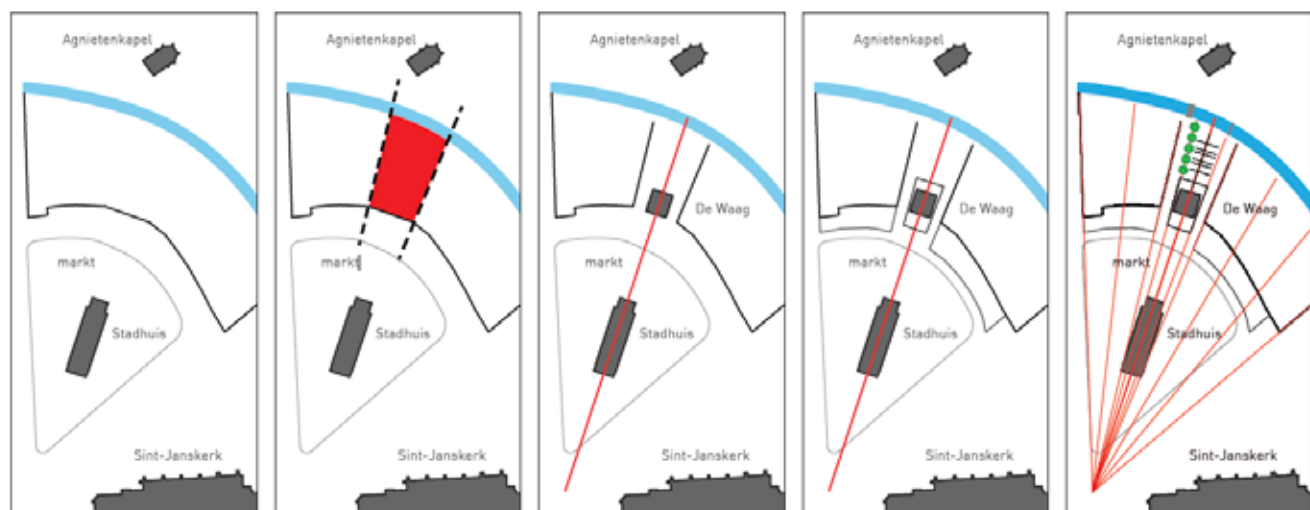
De taak waar we nu voor staan is het maken van een ontwerp voor het plein Achter de Waag. Het is de eerste uitvoeringsstap in de visie. Zo breken we de overdekking (overkluising) van het Zeugwater nog niet weg, maar maken we wel vast het contour zichtbaar. Dat doen we met een zogenaamde ‘regentuin’. Een regentuin is ondiepe, beplante verlagings die (beperkt) water kan opvangen.

Ook laten we de nieuwe indeling van het plein zien: waar verkeer gaat rijden, waar het groen komt en straatmeubilair. Er komt ruimte voor ontmoeten, verblijven en activiteit. Op welke wijze en met welke materialen is waar de stedenbouwkundige nu aan tekent.

“Het plan voor achter de waag zou onderdeel moeten zijn van een groter integraal plan. Zodat parkeren voor fietsen in een bredere context opgelost kan worden.”

Reactie inwoner op de website

Het ontwerp presenteren we via de webpagina www.gouda.nl/achterdewaag. Houd de mediakanalen van de gemeente in de gaten en mis het niet.

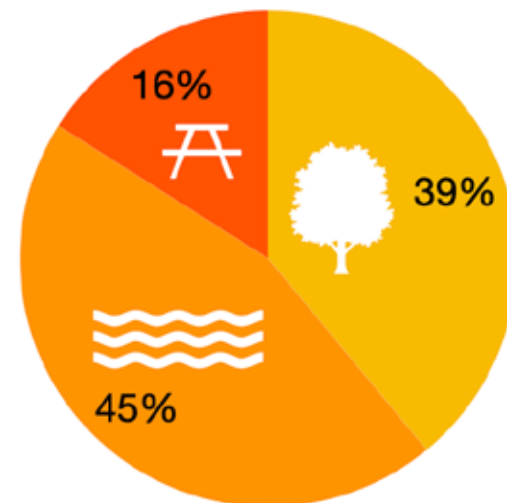
Vroegere structuur, dichte schil voor komst van de Waag.

17e eeuw: doorbreken van de schil.

De Waag op de as van het stadhuis.

De Waag krijgt zijn eigen plek in een contextloze omgeving. Het opstaprandje staat los van de terrassen.

De structuur van de bebouwing in de schil is opgebouwd uit assen. De assen vertrekken uit hetzelfde punt. Ontwerp van Achter de Waag is passend in de kernmerkende assen.

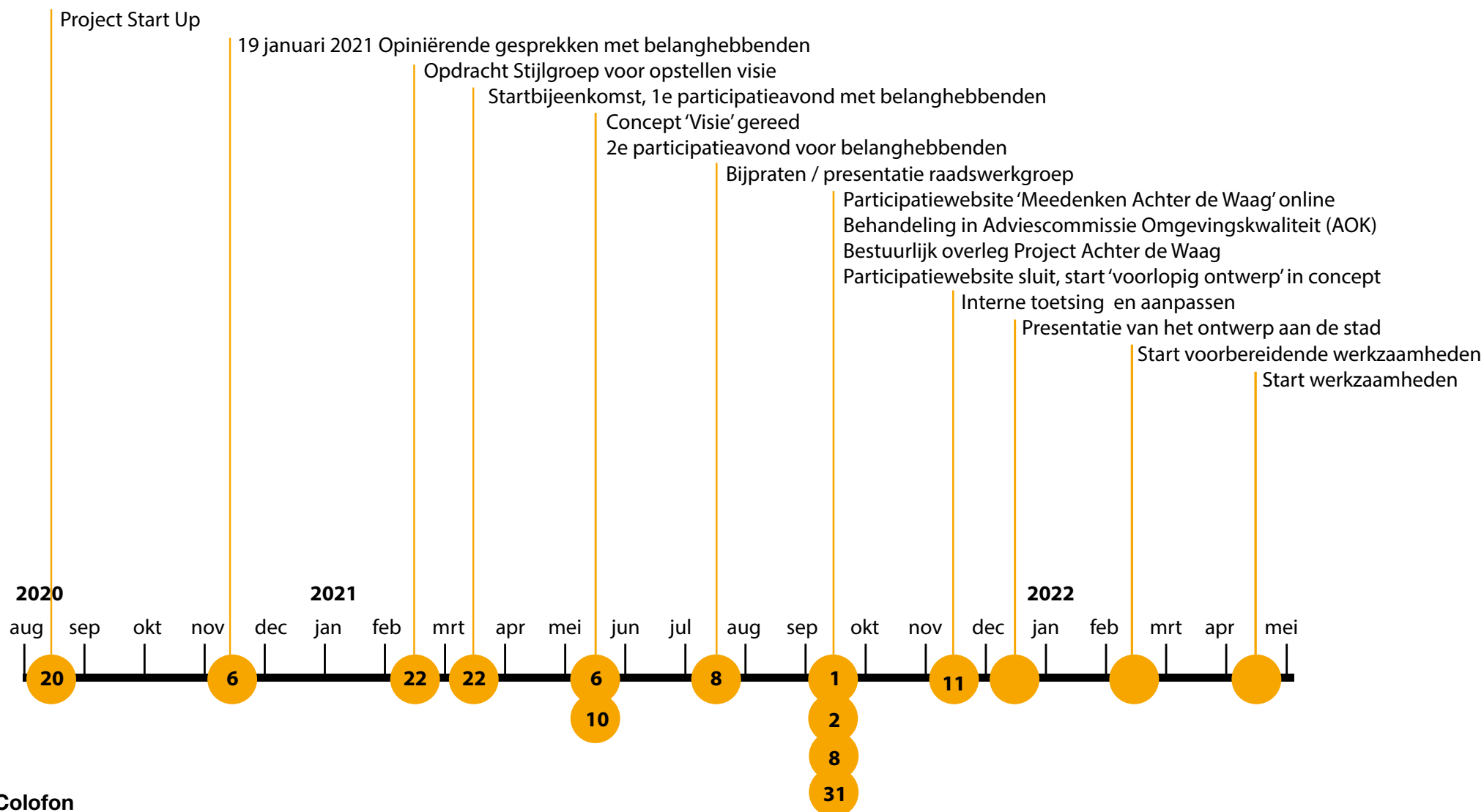
Uitslag peiling

294 mensen gaven antwoord op de vraag ‘Welke van de 3 onderdelen vindt u het belangrijkste voor het plein?’ 39% koos voor Groen, 45% voor water en 16% voor Ruimte en ontmoeting (terras, bankjes, spel).

“De optie extra water (berging) door het openbreken van de gracht lijkt mij een goede optie. Daarnaast denk ik dat er nog wel voldoende mogelijkheden moeten zijn om je fiets te kunnen parkeren.”

Reactie inwoner op de website

Tijdljn

Colofon

Tekst en uitgave: gemeente Gouda

Fotografie: Astrid den Haan

Infographics & impressies: Stijlgroep Landscape and urban design

Heeft u vragen over dit project, mailt u dan naar gemeente@gouda.nl

Op de hoogte blijven? Zie www.gouda.nl/achterdewaag

